Caragiale - POZIŢIA MINISTERIALĂ FAŢĂ CU REVIZUIREA

De alaltăieri, Camera şi Senatul, întrunite în localul acestui din urmă, au început a ţine şedinţe secrete spre a pregăti tărâmul pentru desbaterea cestiunii israelite. Secretul acestor şedinţe este mai mult formal, şi n-are alt scop decât a face desbaterea prealabilă a parlamentului mai comodă; după închiderea şedinţei secrete, publicul care se interesează de mişcarea parlamentară şi care n-a fost admis a asista, totuşi poate afla toate câte s-au petrecut în acea şedinţă.

În întâia zi, precum se spune, guvernul a dat citire întregei corespondenţe diplomatice ce a ţinut cu străinătatea dela notificarea oficială a tratatului de [la] Berlin şi până acuma. Aceea ce este, mai presus de toate, trăsură caracteristică comună a pieselor citite, este că guvernul, în toate notele sale către puteri, nu face alta decât a stărui să ni se recunoască independenţa, invocând pentru aceasta fel de fel de argumente şi de motive şi nepomenind nimica despre condiţia impusă în tratat pentru recunoaşterea acelei independenţe. De altă parte, toate răspunsurile din străinătate la acele note au şi dânsele o trăsură caracteristică comună; în toate răspunsurile se spune guvernului cum că dânsul n-ar trebui să uite, că independenţa nu ne poate fi recunoscută decât potrivit art. 44 din tratat. După fiecare răspuns de felul acesta, guvernul, în loc să ia o cale mai serioasă şi să înceteze orice relaţie cu puterile, cari pretindeau mai întâiu îndeplinirea condiţiei, îmbiază necontenit, stăruie mereu şi zoreşte pe puteri să ne recunoască independenţa fără să le pomenească cumva despre condiţie. Multe note şi răspunsuri de felul acesta s-au citit alaltăieri, şi fiecare reprezentant independent a trebuit să-şi facă după acea citire convingerea statornică, că guvernul în această afacere este foarte vinovat, fie din nevrednicie, fie din rea credinţă. Când, după întâia reclamare a independenţei, i se răspunse scurt şi lămurit: nu veţi avea ce cereţi decât după ce ne veţi da ce cerem mai trebuia oare guvernul să stăruie ? Nu trebuia să convoace de pe atunci imediat camerele de revizuire pentru ca, dacă era aşa mare zor de independenţă, dânsele, auzind pe guvern comunicându-le voinţa nestrămutată a Europei, să se rostească ? Nu era oare dator guvernul să vază că în această tocmeală diplomatică, ca în toate tocmelile, îmbiarea şi zorul venind dela o parte interesată întăreşte pretenţiile şi îndărătnicia celeilalte părţi ? Da - şi totuşi guvernul, în loc de toate astea, a făcut tocmai contrariul. Astfel, ţara se găseşte astăzi vârîtă peste cap în încurcata cestiune a israeliţilor; camerele, după cum spune mesajul de deschidere, sunt chemate a hotărî care este limita concesiunilor ce trebue să facem cerinţei art. 44 din tratat, iar guvernul el singur, vinovat de greutatea situaţiei, refuză a spune o părere a sa asupra acelei limite despre care vorbeşte mesajul.

Guvernul voieşte ca această cestiune, ajunsă la încadrarea cea mai acută numai prin purtarea culpabilă a lui însuşi, să fie deslegată de Camerele de revizuire din propria lor iniţiativă şi fără ca dânsul să se amestece câtuşi de puţin. Fără să mai amintim de nenorocirile prin care ne-a adus politica absolut rătăcită a acestui guvern, să constatăm cum stau azi lucrurile. Guvernul se găseşte acum un an în faţa unei cestiuni în care nu are dreptul să prejudece; în loc să cheme imediat camerele de revizuire şi să le pună în desbatere cestiunea, dânsul prin cea mai nefericită diplomaţie încurcă până în cele din urmă iţe această cestiune, şi tocmai după ce nu mai are cum s-o mai încurce mai mult, chiamă camerele în drept a se rosti, le expune curat şi simplu chipul ingenios în care dânsul a reuşit a încurca lucrul, şi le pofteşte pe dânsele a face cele ce cred de cuviinţă. Ele au încurcat cestiunea; despre cum trebue descurcată, el n-are şi nu vrea să aibă nicio părere. Daca cestiunea se va deslega spre mulţumirea ţării şi nemulţumirea Europei, guvernul va spune Europei că nu el, ci ţara a vrut aşa; greutăţi mari, primejdii poate, cari ar urma de aci, nu l-ar privi de loc pe acest patriotic şi naţional guvern; toate s-ar sparge în capul ţării. Daca cestiunea se va deslega spre nemulţumirea Românilor prin presiunea din afară, guvernul va spune ţării, că nu el, ci Europa e de vină. Dacă în fine, ca prin minune, s-ar întâmpla cumva să se deslege cestiunea aşa încât să rămână şi ţara şi Europa împăcate şi mulţumite amândouă, atunci cu atât mai bine pentru guvern. În toate trei cazurile acestea, poziţia ministerială a partidului său este salvată. Cum vedem dar pentru guvernul d-lui I. C. Brătianu cestiunea art. 7 nu este decât o cestiune de putere; numai aşa se poate explica mutismul din care cu niciun preţ nu voieşte să iasă acest guvern. Desbaterile prealabile vor urma, după cât aflăm, încă multă vreme; tocmai peste vreo zece zile se speră că vor începe desbaterile publice, şi atunci numai dacă se va putea ajunge la punerea discuţiei pe un teren oarecare. În orice caz desbaterea publică nu va putea începe până ce sau guvernul, sau majoritatea sa credincioasă, ceea ce, orice s-ar zice, este aproape acelaşi lucru, nu va veni cu o propunere.

Se vorbeşte în adevăr, cum că guvernul este hotărît a pune pe membrii din majoritate cei mai însemnaţi prin neînsemnătatea lor, ca d. ex.: dd. Pătârlăgeanu, Rose Ştefănescu, Betolianu şi alţii, să aducă în desbatere

propunerea împământenirii evreilor pe categorii, ieşită la lumină mai întâi dela prăvălia de principii din uliţa Doamnei. Aceste şoapte coincid deaminteri pe deplin cu cele cuprinse astăzi în Românul şi asupra cărora vom vorbi în numărul de mâine.